

การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุ
ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์

ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

**Self-Directed Learning Ability in Different ages of Sakaeo
Community College in Online Instruction Learning
During the COVID -19 Pandemics**

วีรพล แก้วพันธุ์อำ¹,

จิระวรรณ ยืนยง² และ พรชัย พันธุ์วิเศษ³

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์¹,

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา² วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว³

Weeraphon Keawphunum¹,

Jirawan Yuenyung² and Ponchai Phanwiset³

Thammasat University, Thailand¹,

Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand²

Sakaeo Community College, Thailand³

Corresponding Author, E-mail : kaitong050835@gmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองและเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการ การบัญชี การปกครองท้องถิ่น การศึกษาปฐมวัย คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาธารณสุขชุมชน จำนวน 144 คน โดยแบ่งช่วงอายุได้ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) อายุต่ำกว่า 20 ปี 2) ช่วงอายุ 21-30 ปี 3) ช่วงอายุ 31-40 ปี และ 4) อายุ 41 ปีขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนมีค่าความเที่ยงของแบบวัดในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้สถิติบรรยาย (descriptive statistic) ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อบรรยายลักษณะส่วนบุคคล และวิเคราะห์เปรียบเทียบ

* วันที่รับบทความ: 31 ธันวาคม 2563; วันที่แก้ไขบทความ 20 มกราคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 24 มกราคม 2564

Received: December 31, 2020; Revised: January 20, 2021; Accepted: January 20, 2021

ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา โดยใช้สถิติทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และใช้ระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ .05

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับสูง (ร้อยละ 4.22) ทุกองค์ประกอบ

2. เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบโดยวิธีพหุคูณของแต่ละช่วงอายุ พบว่า นักศึกษาในช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง กับช่วงอายุ 21-30 ปี และช่วงอายุ 21-30 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง กับช่วงอายุ 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.039, .019 ตามลำดับ)

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบนำตนเอง; วิทยาลัยชุมชน, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Abstracts

The objective of this research were to (1) study Self – Directed Learning of Sakaeo Community College and (2) compare the self-directed learning ability for each age group of community college students The sample comprised of 144 people Sa Kaeo Community College enrolled in the first semester of academic year 2020 in 6 departments, i.e. (1) associate program in management (2) associate program in accountancy (3) associate program in local government (4) associate program in early childhood education (5) associate program in business computer and (6) associate program in community health, divided into 4 age groups: (1) Under 20 years old (2) Age 21-30 (3) Age 31-40 and (4) over 41 years. The research instruments was self – directed learning feature measure. The statistics used in data analysis were descriptive statistic and One – way Analysis of Variance (One-way ANOVA) and vicinities with the statistical significance level of .05

The results of this study are follow:

1) The ability of self-directed learning for each age group of Sakaeo Community College students through online learning in the COVID-19 situation was the overall high level of 4.22% when considered by the components as follows: Element 1 Ability to control and monitor self Component 2: Self-improvement ability Component 3: Self-Management Ability It was found that the students of Sa Kaeo Community College had a high level of self-directed learning in all components.

2) The results of the examination by multiple methods of each period were found that the students in the grade below 20 years had differences in the ability to handle features with the period of 21-30 years and the late 21-30 years had differences. Different aspects of manageability were statistically significant at the level. 05 (.039, .019, respectively) cannot be

compared to the class of Sakaeo College students. Content-based learning capabilities at each level through online learning in the COVID-19 situation are different.

Keywords: Self-directed learning, Community College, COVID-19 Pandemics

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ที่ระบาดจากประเทศจีนตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 และระบาดเข้าสู่ประเทศไทย ส่งผลให้มีประกาศราชกิจจานุเบกษา (ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร, 2563 : 1) ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคระบาดออกไปในวงกว้างตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2563 สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ในทุกภาคส่วนต้องปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรง หลายธุรกิจมีการปรับลดขนาดของธุรกิจ ลดปริมาณพนักงานหรือหลายกิจการเข้าสู่ภาวะวิกฤตจำเป็นต้องปิดกิจการ แรงงานกว่า 7.4 แสนคน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.9 ตกอยู่ในสภาวะการว่างงาน ในขณะที่นโยบายจากภาครัฐที่ออกมาป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส อาทิ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร โดยอาศัยความตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) ป้องกันการสัมผัส รวมทั้งห้ามใช้อาคารสถานที่ของหน่วยงานและโรงเรียนรวมทั้งสถาบันการศึกษาทุกประเภท ในการจัดการเรียนการสอน การสอบ การอบรมรวมทั้งกิจกรรมอื่นใดที่มีผู้เข้าร่วมจำนวนมาก โดยสามารถใช้ช่องทางการสื่อสารทางไกลด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ส่งผลให้ในภาคการศึกษาต้องปรับตัวอย่างกระตือรือร้นทั้งรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ช่องทางที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

สถาบันการศึกษามีหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งปรับตัวโดยประกาศปิดสถานศึกษาเป็นการชั่วคราว เช่น การใช้ระบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) การใช้ระบบชั้นเรียนออนไลน์ที่ผู้เรียนและผู้สอนเข้ามาพร้อม ๆ กัน การใช้ระบบ MOOC (Massive Open Online Courses) การวัดผลประเมินแบบออนไลน์ในหลายรูปแบบและการเรียนด้วยตนเองผ่านแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นต้น สถานการณ์ดังกล่าวได้นำมาซึ่งการสร้างคามยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล (personalized learning) ได้มากยิ่งขึ้น โดยจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (blended learning) ที่มีการกำหนดชั่วโมงการเรียนรู้หลายรูปแบบ เช่น ชั่วโมงเรียนในการเรียนรู้ผ่านออนไลน์สำหรับเด็กแต่ละช่วงวัย โดยคำนึงถึงพัฒนาการด้านร่างกาย (ปัญหาด้านสายตา) และพัฒนาการด้านสังคม (ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น) ชั่วโมงการเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านจากการทำใบงาน สิ่งประดิษฐ์ ค้นคว้าด้วยตัวเองและชั่วโมงที่ครูและนักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกัน (ภูษิมา ภิญญสินีวัฒน์, 2563 : ออนไลน์) อันเป็น

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับ ขณะทีวิทยาลัยชุมชนที่มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่ขาดโอกาส เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้วยความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ศึกษาจำนวนมาก อยู่ในวัยแรงงานและจำเป็นต้องทำงานภายในเวลาและใช้ช่วงนอกเวลาทำงานในการเข้ามาศึกษาต่อ (สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน, 2547 : 1) นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความหลากหลาย โดยแตกต่างกันทั้งด้านอายุ ประสบการณ์ อาชีพและความรู้พื้นฐาน การเรียนรู้ที่สำคัญเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ ชีวิตจริงและการทำงานได้สอดคล้องกับวิทยาการ เชิงกุล (2549 : 51) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ไม่ได้เป็นเพียงการ ท่องจำเนื้อหาได้อย่างถูกต้องตามที่สอน หรือการเลียนแบบจนสามารถปฏิบัติได้เหมือนต้นแบบ เนื่องจาก สถานการณ์ในชีวิตจริงปัจจัยต่าง ๆ มีพลวัตรเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลที่เราจำได้หรือทักษะในเชิง เลียนแบบอาจไม่สามารถช่วยให้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะการเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง และควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

โดยความเชื่อพื้นฐานของวิทยาลัยชุมชน คือ “บุคคลทุกคนมีศักยภาพอยู่ในตัวเองหากได้รับโอกาส และได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องเหมาะสมจะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่และเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อชุมชนและสังคม” (สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน, 2551 : 23) พันธกิจสำคัญ 3 ประการ คือ 1) พันธกิจด้านการเรียนการสอนหลักสูตรอนุปริญญาหรือหลักสูตร 2 ปีแรกกับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสาย อาชีพ เพื่อเป็นการถ่ายโอนไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อการประกอบอาชีพและหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2) พันธกิจด้านการพัฒนาอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการสอนที่ครบวงจรทั้ง ด้านการตลาด เทคโนโลยีและการจัดการ และ 3) พันธกิจด้านการสอนปรับพื้นฐาน เพื่อเสริมความรู้ให้ผู้เรียน มีความพร้อมก่อนเข้าเรียนในหลักสูตรอนุปริญญา พื้นที่ที่ผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษา คือ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว พบว่า อายุของผู้เรียนมีความหลากหลายโดยผู้เรียนมีอายุระหว่าง 20-50 ปี สำหรับการจัดการเรียนรู้ของ วิทยาลัยชุมชนที่ผ่านมามีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย ทั้งเรื่องเวลาในการเรียนรู้และกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย นอกจากนี้ในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทาง วิทยาลัยชุมชนสระแก้วมีการปรับตัวโดยมีการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่นักเรียน สามารถเข้าเรียนตามความสนใจหรือเข้าเรียนตามบทเรียนที่ครูกำหนดได้ด้วยตนเองตลอดเวลาและทุกสถานที่ ผ่านช่องทางการการเรียนรู้ที่ใช้ เช่น Zoom, Microsoft Team, Google Classroom เป็นต้น การเรียนรู้ ด้วยตนเองนับว่ามีความสำคัญในสภาวะที่เกิดขึ้นดังกล่าวเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียนมีความคิดริเริ่มต้องการเรียนรู้ด้วย ตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยเป็นแนวคิดที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ ผู้ใหญ่ ได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่ม การเรียนด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ การเรียนในสิ่งที่ตนเห็นแล้วว่ามีประโยชน์ (สุนทรา โตบัว, 2546 : 32) มีนักวิชาการได้ศึกษาลักษณะของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย คือ ลีวินสัน (1986 อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549 : 145) กล่าวถึงช่วงวัยที่สำคัญของมนุษย์มีอยู่ 3 ช่วง คือ 1) ช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีอายุระหว่าง 18-21 ปี ช่วงเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ มีอายุระหว่าง 22-27 ปี ช่วงเปลี่ยนเป็นวัยผู้ใหญ่เมื่ออายุ 28-

33 ปี 2) ช่วงวัยกลางคน ในช่วงวัย 34-40 ปี เป็นช่วงที่ชีวิตลงตัวและเป็นช่วงเปลี่ยนวัยเข้าสู่วัยกลางคน ที่มีช่วงอายุระหว่าง 41-60 ปี และ 3) ช่วงวัยเข้าสู่วัยสูงอายุ มีอายุ 60 ปีขึ้นไป การออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยให้สามารถรับผิชอบ และออกแบบการเรียนรู้ของตนเองได้ จะสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเองได้ นอกจากนี้การเรียนรู้แบบนำตนเองยังเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งมีอิทธิพลต่อการศึกษตลอดชีวิต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน พร้อมทั้งความสามารถในการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตนอกเหนือจากการเรียนในระบบโรงเรียน (รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. 2549: 7 ; วิทยากร เขียวกุล. 2549: 68)

จากแนวคิดข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองจากการเรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว มุ่งศึกษานักศึกษาที่ช่วงอายุที่แตกต่างกันของนักศึกษาโดยองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบนำตนเอง แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง และองค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดรูปแบบการเรียนรู้ในของวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบออนไลน์เพื่อสนับสนุนความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองให้เหมาะสมตามช่วงอายุที่ต่างกันได้อย่างเหมาะสมอันเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long learning)

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
- 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วในช่วงอายุต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยชุมชนสระแก้วและลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 225 คน ประกอบด้วย 1) สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 32 คน 2) สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 24 คน 3) สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น จำนวน 47 คน 4) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 49 คน 5) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 36 คน และ 5) สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน จำนวน 37 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan จะได้ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 144 คน ดังจำนวนนักศึกษาดังแสดงใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา

แผนก	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
สาขาวิชาการจัดการ	32	20
สาขาวิชาการบัญชี	24	22
สาขาวิชาการปกครองส่วนท้องถิ่น	47	23
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย	49	30
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	36	22
สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน	37	27
รวม	225	144

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อให้นักศึกษาประเมินตนเอง แบ่งเป็น 2 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้ 1) แบบวัดคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปี และสาขาวิชาที่เรียน 2) แบบวัดคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนวัตตนเองที่ผู้วิจัยปรับมาจากแบบวัดที่พัฒนาขึ้นโดยอุไรวรรณ ชินพงษ์ (2555 : ออนไลน์) โดยข้อคำถามแบบวัดประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดในการศึกษาคั้งนี้เท่ากับ .096 โดยแบบวัดเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ (ต่ำมาก/น้อยมาก จนถึง สูงมาก/มากที่สุด)

4. การเก็บข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 144 คน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 โดยมีการดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้แบบนวัตตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จากการปรับแบบวัดการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน ของอุไรวรรณ ชินพงษ์ (2555

: ออนไลน์) โดยนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบวัดทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

สำหรับเกณฑ์ประเมินระดับความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ดังนี้

1.00 – 1.49	ระดับความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง	ต่ำมาก/น้อยมาก
1.50 – 2.49	ระดับความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง	ต่ำ/น้อย
2.50 – 3.49	ระดับความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง	ปานกลาง
3.50 – 4.49	ระดับความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง	สูง/มาก
4.50 – 5.00	ระดับความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเอง	สูงมาก/มากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว

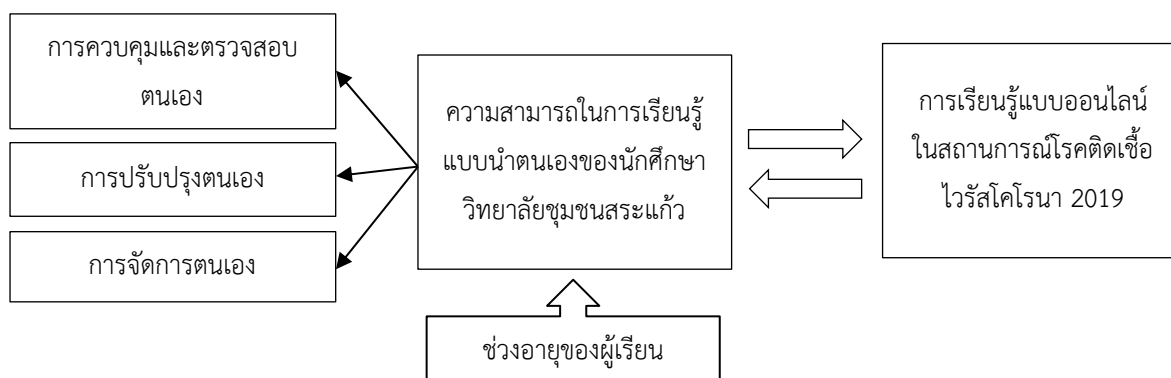
4. นำข้อมูลจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบวัด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้ครบถ้วน ก่อนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้สถิติบรรยาย (descriptive statistic) ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อบรรยายลักษณะส่วนบุคคล และวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา โดยใช้สถิติทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และใช้ระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ .05

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลพบว่านักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว พบว่า ประชากรทั้งหมด 225 คน จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 144 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 65.97 เป็นเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.03 โดยมีช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 ช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 54.86 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.47 จาก 6 สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.28 สาขาวิชาการจัดการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 15.28 สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.97 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 และ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

2. ผลการวิเคราะห์การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุ ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับสูง 4.22

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง ดังนี้ องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.27 รองลงมาองค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.24 และองค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.20 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละองค์ประกอบ

ตัวแปร	M	SD	ความหมาย
องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง	4.20	.50	สูง
องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง	4.24	.52	สูง
องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง	4.27	.45	สูง
รวม	4.22	.47	สูง

3. ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบนำตนเองระหว่างช่วงอายุ โดยใช้สถิติการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) พบว่า มีช่วงอายุที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05 ในองค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาในแต่ละช่วงอายุ

การเรียนรู้แบบนำตนเอง	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1.146	3	.382	1.553	.204
	ภายในกลุ่ม	34.440	140	.246		
	รวม	31.090	143			
องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการปรับปรุงตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1.173	3	.391	1.468	.226
	ภายในกลุ่ม	37.280	140	.266		
	รวม	38.452	143			
องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1.592	3	.531	2.664*	.049
	ภายในกลุ่ม	27.885	140	.199		
	รวม	29.478	143			

4. ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุ ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยการเปรียบเทียบโดยวิธีพหุคูณของแต่ละช่วงอายุ พบว่า นักศึกษาในช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง (องค์ประกอบที่ 3) กับช่วงอายุ 21 – 30 ปี และช่วงอายุ 21 – 30 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง (องค์ประกอบที่ 3) กับช่วงอายุ 31 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.039, .019 ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนผ่านการเรียนรู้ออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเปรียบเทียบผลการเรียนรู้แบบนำตนเองระหว่างสาขาวิชา

การเรียนรู้แบบนำตนเอง	อายุ (I)	อายุ (J)	ผลต่างค่าเฉลี่ยของข้อมูล (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Upper Bound	Lower Bound
องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการควบคุมและตรวจสอบตนเอง	น้อยกว่า 20	21 - 30	.15860	.10909	.148	-.0571	.3743
		31 - 40	-.04221	.12835	.743	-.2960	.2115
		41 ปีขึ้นไป	.09416	.24080	.696	-.3819	.5702
	21 - 30	น้อยกว่า 20	-.15860	.10909	.148	-.3743	.0571
		31 - 40	-.20081	.10393	.055	-.4063	.0047

		41 ปีขึ้นไป	-.06444	.22872	.779	-.5166	.3878
	31 - 40	น้อยกว่า 20	.4221	.12835	.743	-.2115	.2960
		21 – 30	.2008	.10393	.055	-.0047	.4063
		41 ปีขึ้นไป	.13636	.23851	.568	-.3352	.6079
	41 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 20	-.09416	.24080	.696	-.5702	.3819
		21 – 30	.06444	.22872	.779	-.3878	.5166
		31 - 40	-.13636	.23851	.568	-.6079	.3352
องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถใน การปรับปรุงตนเอง	น้อยกว่า 20	21 - 30	.18490	.11349	.106	-.0395	.4093
		31 - 40	.03621	.13353	.787	-.2278	.3002
		41 ปีขึ้นไป	-.09921	.25053	.693	-.5945	.3961
	21 - 30	น้อยกว่า 20	-.18490	.11349	.106	-.4093	.0395
		31 - 40	-.14869	.10813	.171	-.3625	.0651
		41 ปีขึ้นไป	-.28411	.23796	.235	-.7546	.1864
	31 - 40	น้อยกว่า 20	-.03621	.13353	.787	-.3002	.2278
		21 – 30	.14869	.10813	.171	-.0651	.3625
		41 ปีขึ้นไป	-.13542	.24815	.586	-.6260	.3552
	41 – 50	น้อยกว่า 20	.09921	.25053	.693	-.3961	.5945
		21 – 30	.28411	.23796	.235	-.1864	.7546
		31 - 40	.13542	.24815	.586	-.3552	.6260
องค์ประกอบที่ 3 ความสามารถใน การจัดการตนเอง	น้อยกว่า 20	21 - 30	.20470	.09816	.039	.0106	.3988
		31 - 40	-.01741	.11549	.880	-.2457	.2109
		41 ปีขึ้นไป	.18571	.21668	.393	-.2427	.6141
	21 - 30	น้อยกว่า 20	-.20470	.09816	.039	-.3988	-.0106
		31 - 40	-.22211	.09352	.019	-.4070	-.0372
		41 ปีขึ้นไป	-.01899	.20581	.927	-.4259	.3879
	31 - 40	น้อยกว่า 20	.01741	.11549	.880	-.2109	.2457
		21 – 30	.22211	.09352	.019	.0372	.4070
		41 ปีขึ้นไป	.20313	.21462	.346	-.2212	.6274
	41 ปีขึ้นไป	น้อยกว่า 20	-.18571	.21668	.393	-.6141	.2427
		21 – 30	.01899	.20581	.927	-.3879	.4259
		31 - 40	-.20313	.21462	.346	-.6274	.2212

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การศึกษาความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับสูง 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้วมีความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองอยู่ในระดับสูงทุกองค์ประกอบ สามารถอธิบายได้ว่าวิทยาลัยชุมชนสระแก้วมีพันธกิจสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการจัดการเรียนการสอนหลากหลายแผนกวิชา เช่น การตลาด เทคโนโลยีและการจัดการ โดยกลุ่มเป้าหมายหลักอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่มีความหลากหลายทางด้านวัย อาชีพ และระดับความรู้พื้นฐาน ดังแนวคิดของ โนลส์ (Knowles, 1984 : online) ที่กล่าวว่าวัยผู้ใหญ่มักสนใจเรียนวิชาที่มีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่องานหรือชีวิตส่วนตัวมากที่สุด และเชื่อว่าวิธีที่ใช้ในการศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ ก็คือ การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self - directed Learning) ซึ่งเป็นวิธีที่เน้นบทบาทการเรียนรู้ของตัวผู้เรียนมากกว่าเน้นผู้สอน (Houle.1961 อ้างถึงในจารุวรรณ เขียวน้ำชุม. 2560: 128)

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบโดยวิธีพหุคูณของแต่ละช่วงอายุ พบว่าในองค์ประกอบที่ 3 ความสามารถในการจัดการตนเอง นักศึกษาในช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง กับช่วงอายุ 21 – 30 ปี และช่วงอายุ 21 – 30 ปี มีความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเอง กับช่วงอายุ 31 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (.039, .019 ตามลำดับ) สามารถอธิบายตามหลักการทางจิตวิทยาพัฒนาการได้ว่าในอายุช่วงวัยรุ่น (ก่อนเข้าสู่อายุ 20 ปี) กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมหาวิทยาลัยตอนต้น เป็นช่วงที่ผู้เรียนกำลังพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองทั้งทางด้านเป้าหมาย ทักษะคิด ความต้องการ (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2549 : 97) และเมื่อผู้เรียนได้ค้นพบเอกลักษณ์ของตนเองแล้วจึงจะสามารถแสดงบทบาทของตนเองออกมาได้อย่างเหมาะสม (กันยา สุวรรณแสง, 2542 : 61) ในขณะที่ช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (ช่วงอายุ 21 – 30 ปี) เป็นช่วงที่พัฒนาการด้านต่างๆ เริ่มสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์โดยมีความสามารถควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี โดยมีการพิจารณามาตรฐานทางสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมที่ตนเองอยู่มากขึ้น

ในขณะที่วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (ช่วงอายุ 31 – 40 ปี) โดยวัยกลางคนส่วนมากเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยที่กำลังประกอบอาชีพหรือกำลังมีชีวิตครอบครัว มีวุฒิภาวะสูงขึ้น บางคนกลับมาสำรวจเป้าหมายเพื่อวางแผนแสวงความสำเร็จ หรือเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ที่จะเริ่มเข้าอยู่ช่วงเปลี่ยนวัยช่วง 50 ปีขึ้นไป นั้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2549 : 330, 414 และ 473) จึงสามารถสรุปช่วงอายุของ

นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว มีความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองของแต่ละคนผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แตกต่างกัน ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญและคำนึงถึงวิธีการเรียนการสอนผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ผู้เรียนมีอายุที่แตกต่างกันและความแตกต่างด้านความสามารถในการจัดการตนเองตามลักษณะช่วงวัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ ชินพงษ์ (2555: ออนไลน์) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน มีผลการวิจัยที่สรุปว่าอายุของผู้เรียนส่งผลต่อคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเนื่องจากผู้เรียนที่มีอายุมากมีแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าผู้เรียนอายุน้อย นอกจากนี้ การศึกษาฉลองชัย ชิวสุทรสกุล และคณะ (2557 : ออนไลน์) พบว่านักศึกษาวิทยาลัยชุมชนมาจากหลากหลายทั้งจากผู้ด้อยโอกาส ขาดโอกาสทางการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระบบ และนอกระบบ ผู้อยู่ในวัยแรงงานที่พลาดโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ที่ต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพหรือต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความต้องการของตนเอง ผู้เกษียณอายุจากการทำงานแล้ว รวมถึงผู้เรียนในระบบการศึกษาปกติ หรือการศึกษา ในระบบที่ต้องการพัฒนาความสามารถวิชาชีพที่เข้ามาศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชน ดังนั้น ช่วงอายุของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนจึงมีความแตกต่างทั้งด้านอายุของผู้เรียนอย่างมาก โดยมีอายุระหว่าง 19 – 73 ปี (จินตนา สุจจันท์, 2554 : 142) โดยการเรียนรู้แบบนำตนเองอาศัยหลักการทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) โดยถือว่าผู้เรียนมีความต้องการเป็นตัวของตัวเอง และในขณะเดียวกันก็ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าเขาเป็นตัวของตัวเองด้วย ผู้สอนไม่จำกัดผู้เรียน แต่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบตัวเอง การเรียนรู้แบบนำตนเอง ส่งผลไปยังกระบวนการเรียนที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (Life Long Process) การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบในการวางแผน การปฏิบัติและการประเมินผล ความก้าวหน้าของการเรียนของตนเอง เป็นลักษณะซึ่งผู้เรียนทุกคนมีอยู่ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์การเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้ (Hiemstra, 1994. อ้างถึงใน ฉลองชัย ชิวสุทรสกุล และคณะ. 2557: ออนไลน์)

ทั้งนี้ยังพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะชีวิตและ การทำงาน (Life and Career Skills) ที่มีความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง มีความสามารถจัดการด้านเป้าหมายและเวลา สามารถสร้างงานอิสระ และเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง เป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) (เบญจวรรณ ฅนอมชยธวัช และคณะ, 2559: ออนไลน์)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินการระบาดสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเหตุการณ์อื่น ๆ ในอนาคต ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองบนความแตกต่างของช่วงอายุควบคู่กับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในวิทยาลัยชุมชน และส่งเสริมนโยบายให้มีการเตรียมพร้อมในการใช้เทคโนโลยีของผู้สอนและผู้เรียนในช่วงอายุที่แตกต่างกัน เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยอาศัยฐานจากงานวิจัยในครั้งนี้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ผู้สอนอาจนำคุณลักษณะการจัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองผสมกับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ไปประยุกต์ใช้โดยคำนึงถึงช่วงอายุที่แตกต่างกัน และความแตกต่างของด้านความสามารถในการจัดการตนเอง ตามช่วงวัยของผู้เรียนที่ส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ โดยสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองควบคู่กับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ในลักษณะการเรียนในชั้นเรียนปกติ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนออกแบบสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินได้

นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างของผู้เรียนทั้งด้านเนื้อหาที่ครูผู้สอนควรมีการปรับเนื้อหาตามความต้องการของผู้เรียนและวิธีการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนตามความถนัดที่แตกต่างกันหรือกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูลได้มากที่สุด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความสามารถในการเรียนรู้แบบนำตนเองในแต่ละช่วงอายุ ของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ซึ่งผู้เรียนอยู่ในวัยผู้ใหญ่ ซึ่งสามารถศึกษาเพิ่มเติมในองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบไปด้วย ทั้งปัจจัยด้านภูมิหลังของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กันยา สุวรรณแสง. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: รวมสาสน์.
- จารุวรรณ เขียวน้ำชุม. (2560). รูปแบบแนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของการเรียนรู้แบบนำตนเอง. *Journal of HRintelligence สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. 12 (1) ,125-140
- จินตนา สุจันนัถ. (2554). *การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: โอเอนสโตร.
- ฉลองชัย อีสุทรสกุล และคณะ. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนโดยกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2563, แหล่งที่มา http://dspace.lib.buu.ac.th/bitstream/1234567890/1680/1/2559_018.pdf
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2563, แหล่งที่มา <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/scnet/article/view/58038>
- ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร. (2563). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 69 ง.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563). จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศ (TDRI). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2563, แหล่งที่มา <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic>
- รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. (2549). *แนวคิดสู่การปฏิบัติ: การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองสำหรับผู้ใหญ่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริการงานการศึกษาออกโรเรียน
- วิทยากร เชียงกุล. (2549). *รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2547/2548 : รากเหง้าของปัญหาและแนวทางแก้ไข*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- ศรีเรื่อน แก้วกังวาล. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย/1.จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน. (2547). *แนวทางการบริหารการจัดการวิทยาลัยชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน. (2551). *นโยบายและการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

- สุนทรา โตบัว. (2546). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อุไรวรรณ ชินพงษ์ (2555: 156) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชน. ออนไลน์. สืบค้น 21 ตุลาคม 2563, แหล่งที่มา <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jrcd/article/view/93149/72973>
- Knowles, M.S. (1984). The Adult Learning Theory - Andragogy. *Online*. Retrieved December 2 ,2020. from : <https://elearningindustry.com/the-adult-learning-theory-andragogy-of-malcolm-knowles>